

Y Pwyllgor Menter a Busnes

Lleoliad:

Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd

Dyddiad:

Dydd Mercher, 26 Tachwedd 2014

Amser:

09.15

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch a:

Claire Morris

Committee Clerk

029 2089 8148

Pwyllgor.Menter@cymru.gov.uk

Agenda

Rhag-gyfarfod – Preifat (09.15–09.30)

Cyfarfod Cyhoeddus Ffurfiol (09.30)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

2 Fideo Allgymorth ar Helpu Pobl Ifanc i Gael Gwaith (09.30–10.00)

Egwyl (10.00–10.15)

3 Ymchwiliad i Helpu Pobl Ifanc i Gael Gwaith – Sesiwn 8 (10.15–11.15)

(Tudalennau 1 – 58)

Julie James, y Dirprwy Weinidog Sgiliau a Thechnoleg

Huw Morris, Cyfarwyddwr Grŵp Sgiliau, Llywodraeth Cymru

Teresa Holdsworth, Dirprwy Gyfarwyddwr, Is-adran Ymgysylltiad a Chyflogaeth Pobl Ifanc

Dogfennau atodol:

Y Gwasanaeth Ymchwil – Crynodeb o Ymatebion i'r Ymchwiliad (Saesneg yn unig)

Briff Ymchwil (Cwestiynau Cymraeg)

Crynodeb o Holiaduron Allgymorth

EBC(4)–30–14 (p. 1) – Dirprwy Weinidog Sgiliau a Thechnoleg

EBC(4)–30–14 (p. 2) – Y Gweinidog Addysg a Sgiliau

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod (11.15)

Ôl-drafodaeth (11.45–12.15)

5 Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol: y Bil Busnesau Bach, Menter a Chyflogaeth (11.30–11.45) (Tudalennau 59 – 68)

Dogfennau atodol:

EBC(4)–30–14 (p. 6) – Nodyn Cyngor – Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol

Sgiliau STEM – Cinio gyda Rhanddeiliaid – Ystafell Gynadledda C (12.15–13.15)

Dogfennau atodol:

Amserlen

Briff ar Ymateb y Llywodraeth

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Cyfathrebu'r Cynulliad - Allgymorth

Yr arolwg o'r Cwricwlwm, Asesu a Chymwysterau

Crynodeb

Cefndir

Mae Tîm Cyfathrebu Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gweithio gyda phwyllgorau'r Cynulliad i gynnwys pobl Cymru yng ngwaith y Cynulliad. Rydyn ni'n gwneud hyn drwy greu cysylltiadau uniongyrchol rhwng y materion sy'n bwysig i bobl a gwaith y pwyllgorau, a thrwy ddarparu cyfleoedd wedi'u teilwra i bobl allu dweud eu dweud.

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'r ymatebion a gafwyd i'r arolwg o'r Cwricwlwm, Asesu a Chymwysterau, a gynhaliwyd gan y tîm Allgymorth.

Er nid yn benodol wedi'u cynllunio i lywio Ymchwiliad y Pwyllgor Menter a Busnes i Helpu Pobl Ifanc i Gael Gwaith, gall rhai elfennau o'r holiadur a'r canfyddiadau dilynol fod yn berthnasol i gylch gorchwyl yr ymchwiliad.

Methodoleg

Fel rhan o ymarfer cwmpasu'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg i ystyried y Cwricwlwm, Asesu a Chymwysterau, cynhaliodd y Tîm Allgymorth arolwg gan ddefnyddio holiaduron ar bapur. Gofynnwyd i'r rhai a gymerodd ran ateb ystod o gwestiynau a oedd yn ymwneud â phwysigrwydd sgiliau llythrennedd, y sgiliau a'r pynciau y dylai pobl ifanc eu dysgu yn yr ysgol, eu barn ynghylch Bagloriaeth Cymru ac a yw'r cymwysterau sydd ar gael iddynt ar hyn o bryd yn addas er mwyn dod o hyd i waith.

Lluniwyd un arolwg â'r bwriad o dargedu plant a phobl ifanc rhwng 14 a 19 oed.

Codi Ymwybyddiaeth

Bu staff y Cynulliad yn hyrwyddo'r arolwg ymysg grwpiau perthnasol a oedd yn ymweld â'r Senedd, ac ar ymweliadau addysg, a phan fu cynrychiolwyr y Cynulliad mewn sioeau haf.

Ystadegau Allweddol

1177 Cyfanswm nifer yr ymatebion i'r arolwg

Crynodeb Daeryddol o'r Ymatebion

Cod post cartref ymatebwyr yr arolwg

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 754

CF: 299 (Canol De Cymru)

CH: 11 (Gogledd Cymru)

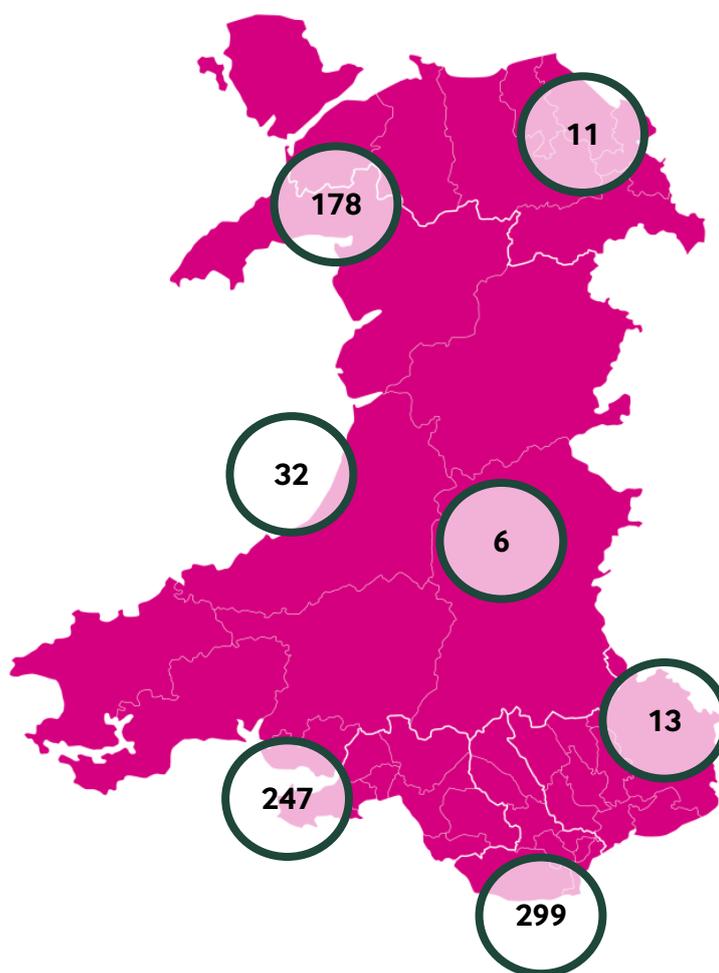
LL: 178 (Gogledd Cymru /
Canolbarth a Gorllewin
Cymru)

LD: 6 (Canolbarth a
Gorllewin Cymru)

NP: 13 (Dwyrain De Cymru)

SA: 247 (Gorllewin De
Cymru / Canolbarth a
Gorllewin Cymru)

SY: 32 (Canolbarth a
Gorllewin Cymru)

Cyfathrebu'r Cynulliad

Assembly Communication

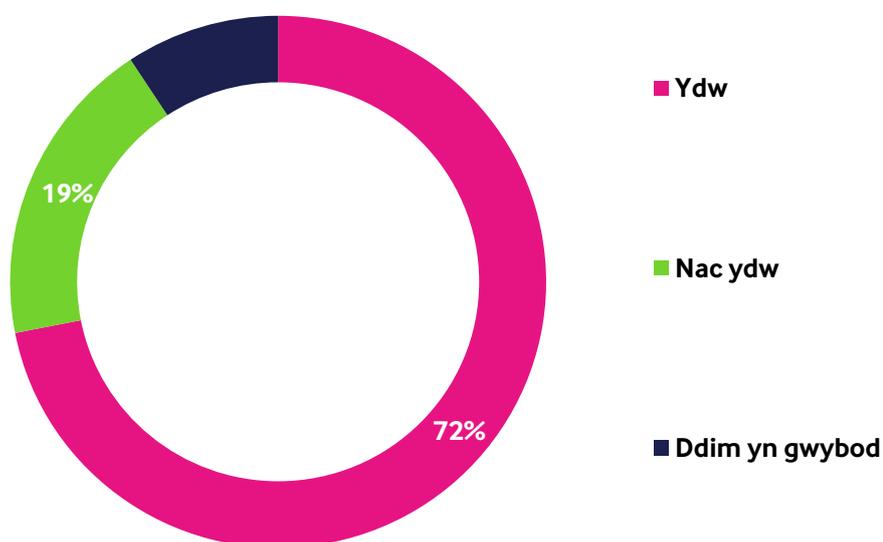
Tudalen 28 o 38

Crynodeb o'r Ymatebion

Cwestiwn 1: A ydych yn credu bod sgiliau darllen ac ysgrifennu yn bwysicach na'r sgiliau eraill yr ydych yn eu hennill yn yr ysgol? Pam?

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 1,175

- Ydw: **71.91% (845)**
- Nac ydw: **18.80% (221)**
- Ddim yn gwybod: **9.27% (109)**

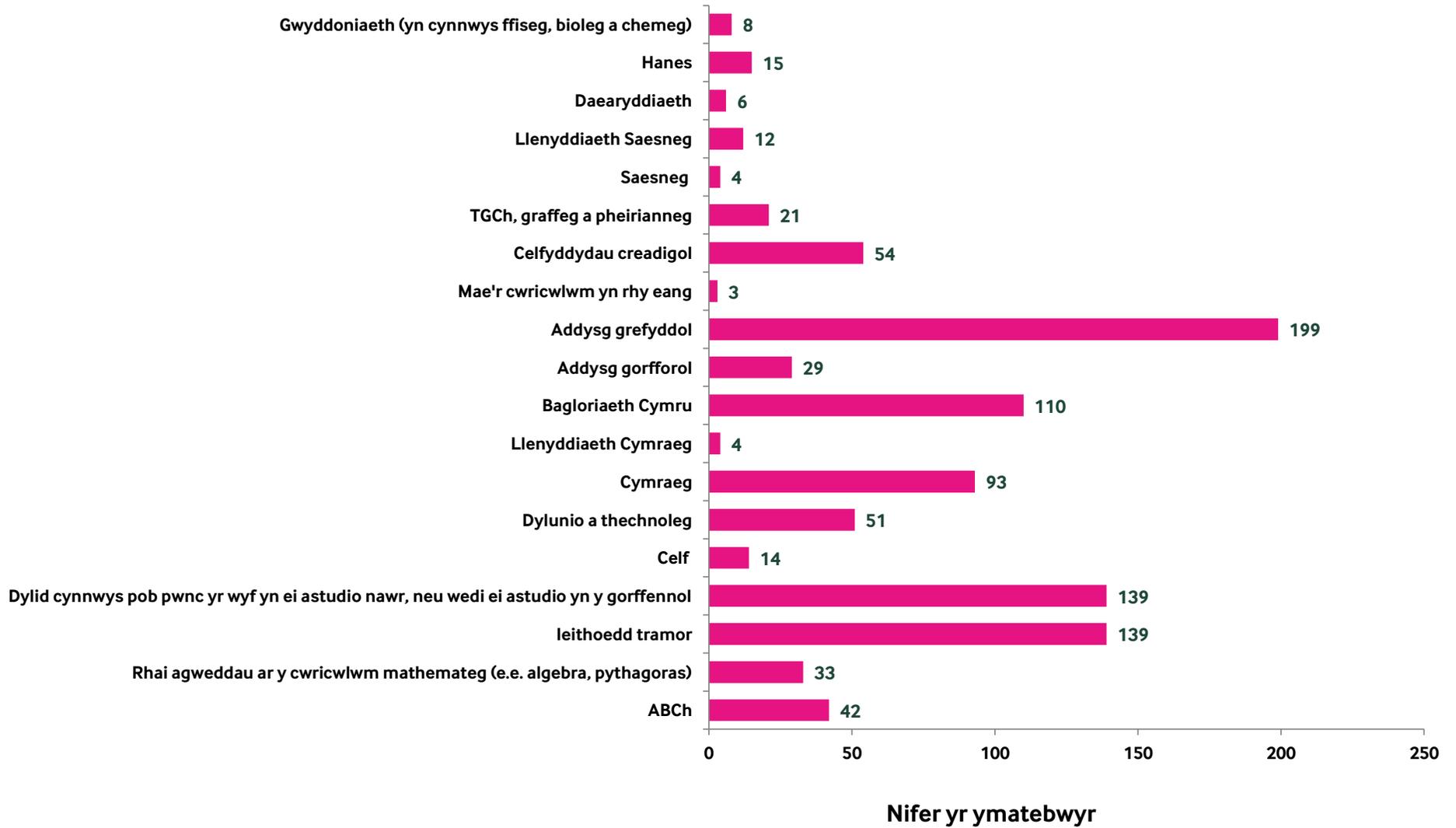
Sylwadau

- Dywedodd 742 (84.5%) o'r bobl ifanc fod sgiliau darllen ac ysgrifennu yn sylfaen ar gyfer pob sgil arall a'u bod yn effeithio ar eich llwyddiant yn y dyfodol (boed ym myd gwaith neu'r byd academaidd);
- Roedd 58 (6.6%) o'r ymatebwyr yn dadlau bod yr holl sgiliau a gawsant yn sgil eu haddysg yr un mor bwysig a darllen ac ysgrifennu;
- Roedd 57 (6.5%) o'r bobl ifanc yn teimlo bod sgiliau eraill (e.e. llythrennedd ariannol, cyfathrebu a TGCh) yn bwysicach yn yr oes ddigidol na sgiliau llythrennedd traddodiadol;
- Dywedodd 8 (0.91%) o'r ymatebwyr fod sgiliau llythrennedd yn galluogi pobl i gyfathrebu'n effeithiol â'i gilydd mewn cymdeithas;
- Roedd 7 (0.79%) o'r bobl ifanc yn dadlau mai dim ond i'r graddau y maen nhw'n berthnasol i'ch dewis llwybr gyrfa y mae sgiliau llythrennedd yn bwysig;
- Roedd 3 (0.34%) o'r ymatebwyr yn teimlo nad oes angen sgiliau llythrennedd ar gyfer llawer o swyddi yn yr oes ddigidol sydd ohoni;
- Dywedodd 2 (0.22%) o'r bobl ifanc fod pobl yn cymryd y sgiliau llythrennedd sylfaenol hyn yn ganiataol yn aml; ac
- Roedd 1 (0.11%) o'r ymatebwyr yn dadlau na all y wladwriaeth ddibynnu ar rieni i addysgu'r sgiliau llythrennedd sylfaenol hyn i'w plant.

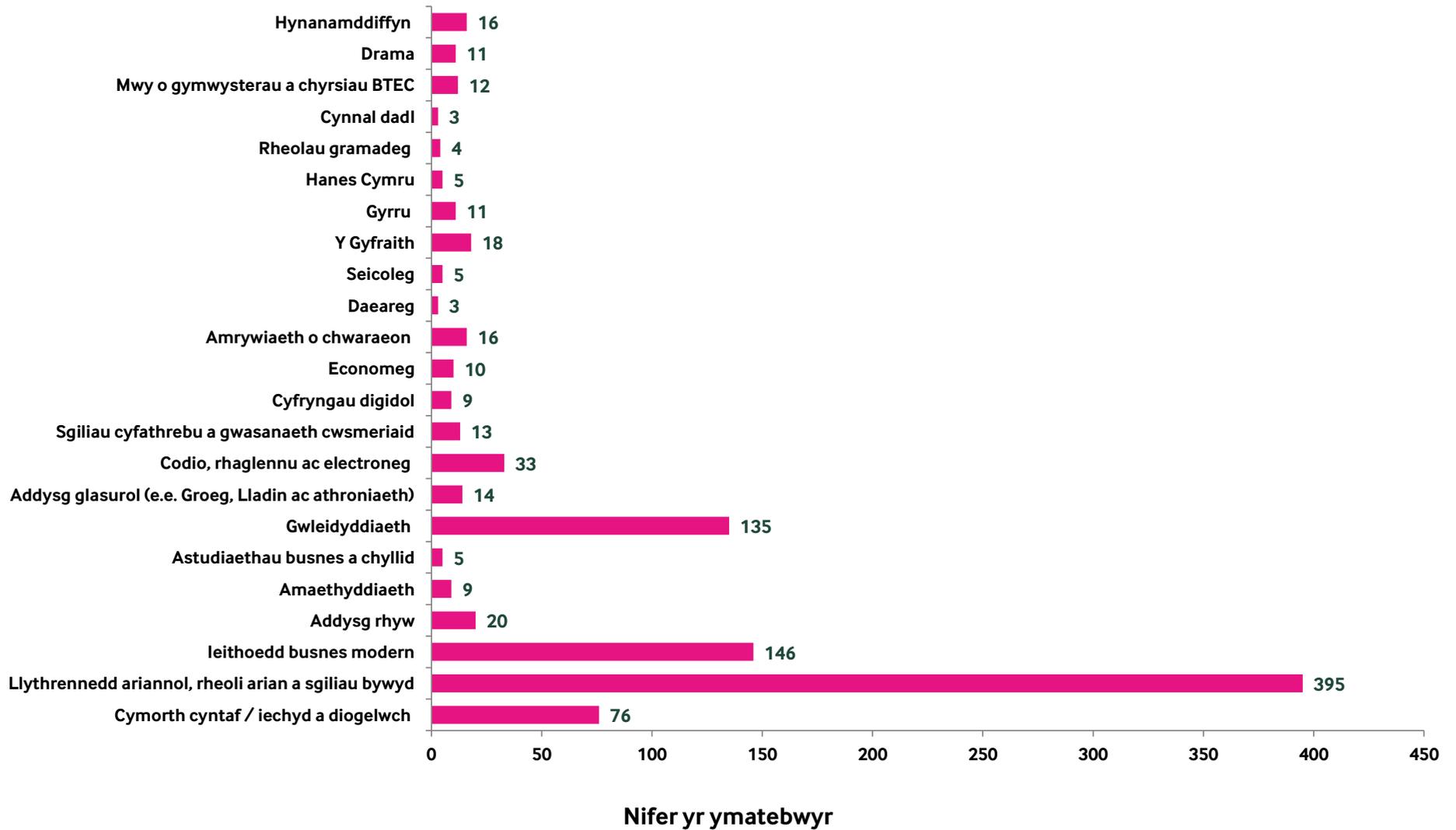
Cwestiwn 2 – A oes unrhyw beth yr ydych yn ei astudio yn yr ysgol nawr, neu rydych wedi ei astudio yn y gorffennol, na ddylai fod yn y cwricwlwm bellach?

Tudalen y pecyn 31

Cwestiwn 3 – Yn eich barn chi, a oes rhywbeth y dylid ei ddysgu yn ysgolion nad yw’n cael ei ddysgu ar hyn o bryd?

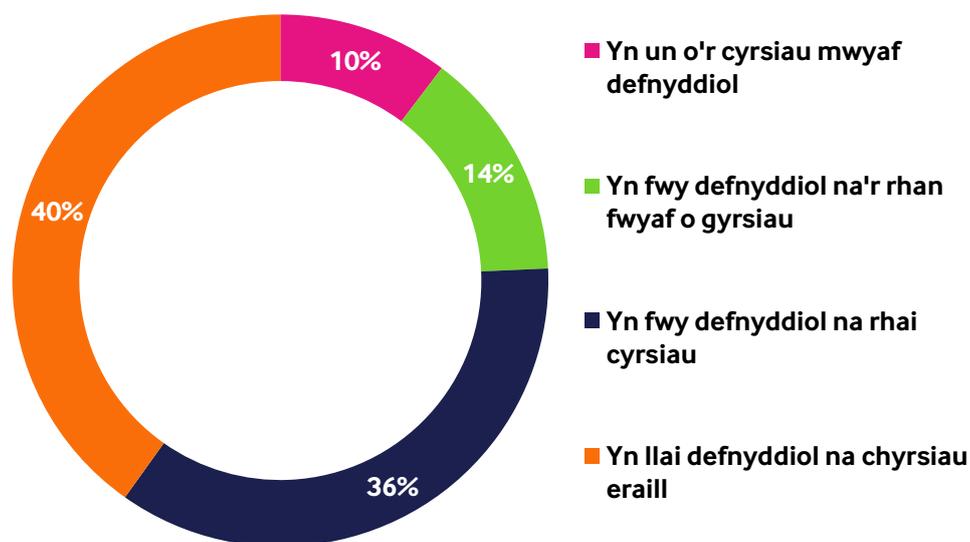
Tudalen y pecyn 32

Cwestiwn 4 – Yn eich barn chi, mae / roedd Bagloriaeth Cymru:

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 1,108

- Yn un o'r cyrsiau mwyaf defnyddiol: **10.28% (114)**
- Yn fwy defnyddiol na'r rhan fwyaf o gyrsiau: **13.98% (155)**
- Yn fwy defnyddiol na rhai cyrsiau: **35.55% (394)**
- Yn llai defnyddiol na chysiau eraill: **40.16% (445)**

Sylwadau

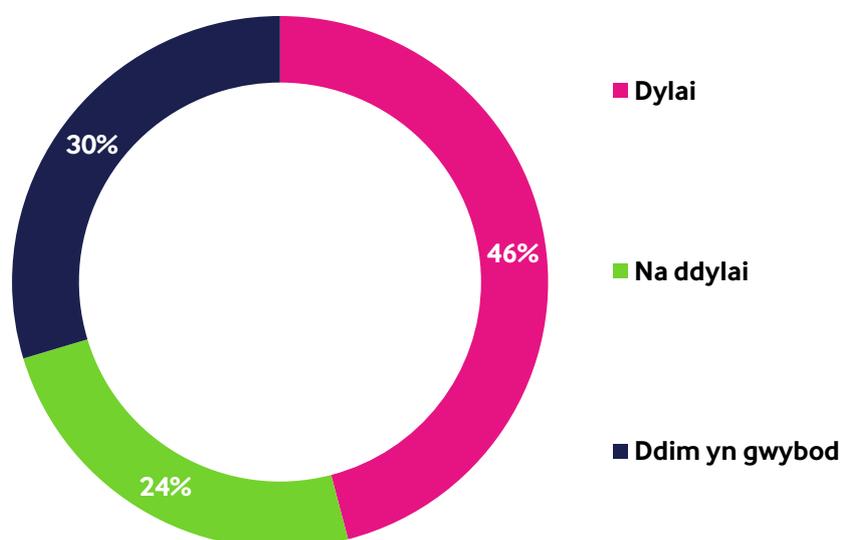
- Dywedodd 289 o'r bobl ifanc fod Bagloriaeth Cymru wedi eu helpu i ddysgu amrywiaeth o sgiliau craidd (e.e. gwaith grŵp ac adeiladu tîm, cyfathrebu a siarad yn gyhoeddus);
- Roedd 44 o'r ymatebwyr yn dadlau nad yw Bagloriaeth Cymru yn ddefnyddiol gan nad yw pob prifysgol yn ei derbyn (yn enwedig y rhai y tu allan i Gymru);
- Roedd 214 o'r bobl ifanc yn teimlo bod Bagloriaeth Cymru yn amherthnasol fel cymhwyster ac nid yw'n ddefnyddiol;
- Dywedodd 9 o'r ymatebwyr fod Bagloriaeth Cymru yn rhy hawdd i gyfiawnhau dyfarnu cymhwyster Safon Uwch;
- Roedd 148 o'r bobl ifanc yn teimlo bod Bagloriaeth Cymru yn ddefnyddiol o safbwynt ei gwerth mewn pwyntiau UCAS wrth wneud ceisiadau i brifysgolion, ac mae'n rhoi cymhwyster prifysgol / coleg cydnabyddedig i'r disgybl;
- Roedd 45 o'r ymatebwyr yn dadlau fod gweithio tuag at gymwyster Bagloriaeth Cymru yn cymryd gormod o amser;
- Dywedodd 13 o'r bobl ifanc mai dim ond disgyblion sydd am symud ymlaen i ddilyn cyrsiau addysg uwch neu addysg bellach sy'n cael budd o Bagloriaeth Cymru;
- Roedd 7 o'r ymatebwyr yn teimlo bod Bagloriaeth Cymru yn eu galluogi i ddysgu rhagor am Gymru, diwylliant Cymru a'i gwleidyddiaeth;
- Roedd 65 o'r bobl ifanc yn dadlau bod y pynciau eraill yr oeddent yn eu hastudio yn bwysicach na Bagloriaeth Cymru;
- Roedd 14 o'r ymatebwyr yn teimlo bod gwerth Bagloriaeth Cymru yn dibynnu ar ba faes neu bwnc yr oedd person ifanc am fynd ymlaen i'w astudio;
- Dywedodd 4 o'r bobl ifanc fod llawer o sgiliau y maent yn eu dysgu wrth ddilyn Bagloriaeth Cymru yn rhai yr oeddent wedi'u datblygu eisoes drwy bynciau eraill;
- Roedd 22 o'r ymatebwyr yn dadlau y gellid addysgu Bagloriaeth Cymru yn well;
- Roedd 7 o'r bobl ifanc yn teimlo y dylai Bagloriaeth Cymru fod yn bwnc dewisol;
- Dywedodd 12 o'r ymatebwyr fod Bagloriaeth Cymru wedi dysgu sgiliau iddynt y mae cyflogwyr yn chwilio amdanynt wrth ddethol ceisiadau swyddi i greu rhestr fer o ymgeiswyr.

Cwestiwn 5 – A ddylai Bagloriaeth Cymru fod ymysg y prif ffyrdd o roi'r sgiliau cywir i bobl ifanc i ddod o hyd i'w dewis swydd, neu i fynd i'w dewis goleg neu brifysgol?

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 1,137

- Dylai: **45.91% (522)**
- Na ddylai: **24.45% (278)**
- Ddim yn gwybod: **29.63% (337)**

Sylwadau

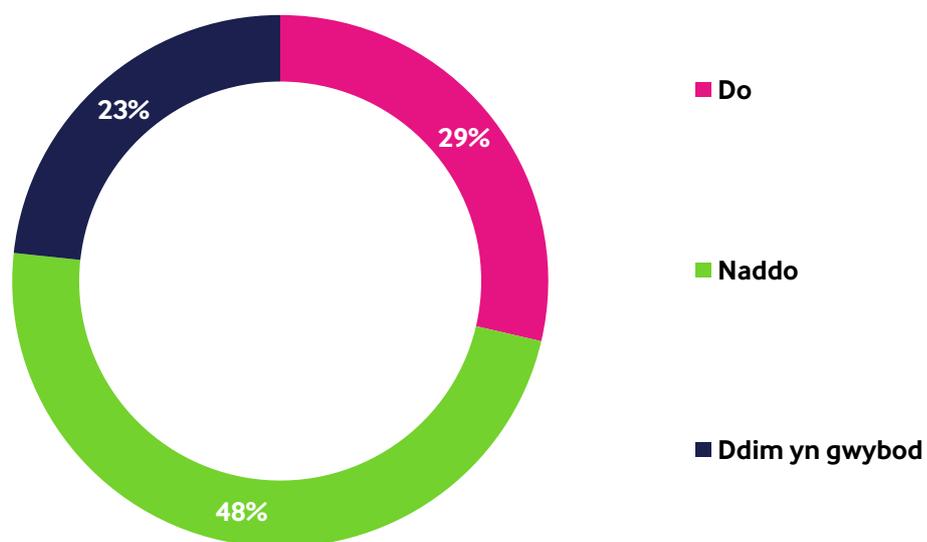
- Roedd 111 o'r bobl ifanc yn cytuno â'r cwestiwn, gan ddweud bod Bagloriaeth Cymru yn cynnwys amrywiaeth o sgiliau pwysig sydd eu hangen ar ddisgyblion i lwyddo;
- Roedd 54 o'r ymatebwyr yn teimlo, gan fod Bagloriaeth Cymru yn gymhwyster cydnabyddedig, dylid ei defnyddio fel ffordd o roi'r sgiliau i bobl ifanc sydd eu hangen arnynt i weithio neu i fynd i'r brifysgol / coleg;
- Roedd 45 o'r bobl ifanc yn anghytuno â'r cwestiwn, gan ddweud nad yw Bagloriaeth Cymru yn bwnc y mae'n ddefnyddiol ei astudio;
- Roedd 48 o'r ymatebwyr yn cytuno bod pynciau eraill yr un morr bwysig, neu'n fwy pwysig, o ran rhoi'r sgiliau sydd eu hangen ar bobl ifanc i ymuno â'r gweithlu neu fynd i'r brifysgol / coleg;
- Roedd 30 o'r bobl ifanc yn teimlo bod Bagloriaeth Cymru yn bwnc y mae'n ddefnyddiol ei astudio;
- Roedd 25 o'r ymatebwyr yn dadlau bod Bagloriaeth Cymru yn helpu myfyrwyr i wneud penderfyniadau am eu dyfodol;
- Dywedodd 19 o'r bobl ifanc fod Bagloriaeth Cymru yn gwrs a chymhwyster hawdd i bobl ifanc sicrhau'r sgiliau angenrheidiol hyn;
- Roedd 15 o'r ymatebwyr yn teimlo y gellid gwella Bagloriaeth Cymru i roi rhagor o brofiad ymarferol i ddisgyblion o'r sgiliau sydd eu hangen i weithio a / neu fynd i'r brifysgol / coleg;
- Roedd 14 o'r bobl ifanc yn dadlau mai dim ond i'r graddau yr ydych am barhau i astudio a / neu weithio yng Nghymru y gall Bagloriaeth Cymru eich helpu;
- Dywedodd 10 o'r ymatebwyr y dylai Bagloriaeth Cymru fod yn bwnc dewisol;
- Roedd 4 o'r bobl ifanc yn teimlo y byddai Bagloriaeth Ryngwladol yn fwy defnyddiol yn y cyd-destun hwn;
- Roedd 3 o'r ymatebwyr yn anghytuno â'r cwestiwn, am y rheswm nad yw pob cyflogwr, coleg na phrifysgol yn y DU yn cydnabod y cymhwyster.

Cwestiwn 6 – A wnaeth eich ysgol neu'ch cynghorwr gyrfaoedd ddweud wrthy'ch am y gwahanol gymwysterau galwedigaethol y gallwch eu hastudio, fel NVQs?

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 1,128

- Do: **28.63% (323)**
- Naddo: **48.04% (542)**
- Ddim yn gwybod: **23.31% (263)**

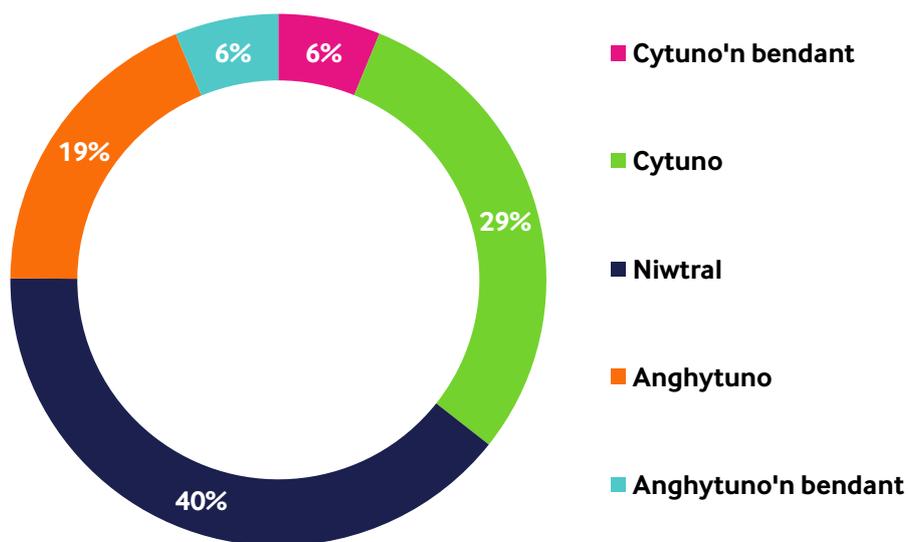

Cwestiwn 7 – I ba raddau yr ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiad hwn:

“Mae'r hyn sy'n cael ei ddysgu yn yr ysgol neu'r coleg ar hyn o bryd yn ddigonol, neu wedi bod yn ddigonol, o ran fy mharatoi ar gyfer bywyd a dod o hyd i swydd”

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 1,120

- Cytuno'n gryf: **6.16% (69)**
- Cytuno: **29.46% (330)**
- Niwtral: **39.46% (442)**
- Anghytuno: **18.66% (209)**
- Anghytuno'n gryf: **6.25% (70)**

Sylwadau

- Roedd 9 o'r bobl ifanc yn dadlau mai dim ond dysgu sut i basio arholiadau y maen nhw ar hyn o bryd, yn hytrach na pharatoi ar gyfer bywyd a dod o hyd i swydd;
- Roedd 15 o'r ymatebwyr yn teimlo y gellid gwneud rhagor i wella'r hyn sy'n cael ei addysgu yn yr ysgol neu'r coleg ar hyn o bryd i'w helpu i baratoi ar gyfer yr hyn a wnânt yn y dyfodol;
- Dywedodd 331 o'r bobl ifanc eu bod yn teimlo eu bod wedi'u paratoi'n ddigonol ar gyfer eu bywyd a dod o hyd i swydd. Roedd y rhesymau hyn yn cynnwys cael y sgiliau angenrheidiol y mae cyflogwyr yn chwilio amdanynt mewn ymgeiswyr posibl, a'r cymwysterau gofynnol i ddilyn cyrsiau addysg bellach neu addysg uwch;
- Dywedodd 406 o'r ymatebwyr nad oeddent yn teimlo eu bod wedi'u paratoi'n ddigonol ar gyfer eu bywyd a dod o hyd i swydd. Dywedodd yr ymatebwyr nad oeddent wedi cael unrhyw help ymarferol o gwbl o ran cyflawni'r amcanion hyn, sydd yn aml yn cynnwys ysgrifennu CV a llythyrau eglurhaol, gwneud ceisiadau neu reoli ariannol syml.

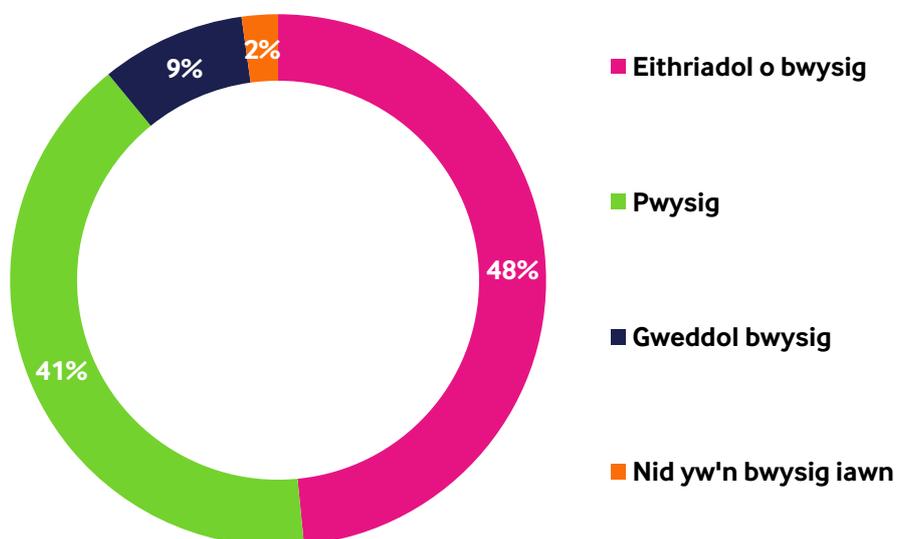
Wrth ateb y cwestiwn hwn, llythrennedd ariannol oedd y sgîl yr oedd yr ymatebwyr yn gweld ei eisiau fwyaf, a byddent wedi hoffi dysgu rhagor am forgeisi, cynilion, buddsoddiadau a sut i agor cyfrif banc.

Cwestiwn 8 – A yw'n bwysig bod darpar gyflogwyr, colegau a phrifysgolion mewn rhannau eraill o'r DU a gweddill y byd yn parchu a gwerthfawrogi'r cymwysterau y mae pobl ifanc yng Nghymru yn eu hennill?

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 1,100

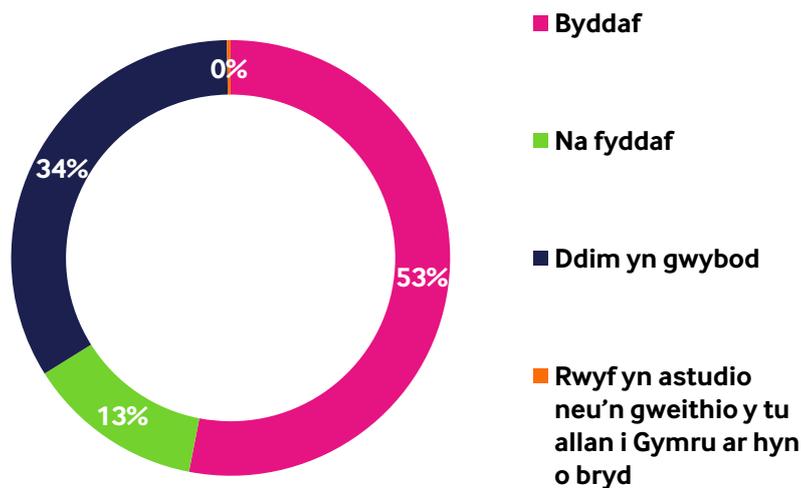
- Eithriadol o bwysig: **48.45% (533)**
- Pwysig: **40.63% (447)**
- Gweddol bwysig: **8.72% (96)**
- Nid yw'n bwysig iawn: **2.18% (24)**

Cwestiwn 9 - A ydych chi'n meddwl y byddwch am astudio neu weithio y tu allan i Gymru yn y dyfodol?

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 1,103

- Byddaf: **53.03% (585)**
- Na fyddaf: **13.05% (155)**
- Ddim yn gwybod: **33.63% (371)**
- Rwyf yn astudio neu'n gweithio y tu allan i Gymru ar hyn o bryd: **0.27% (3)**

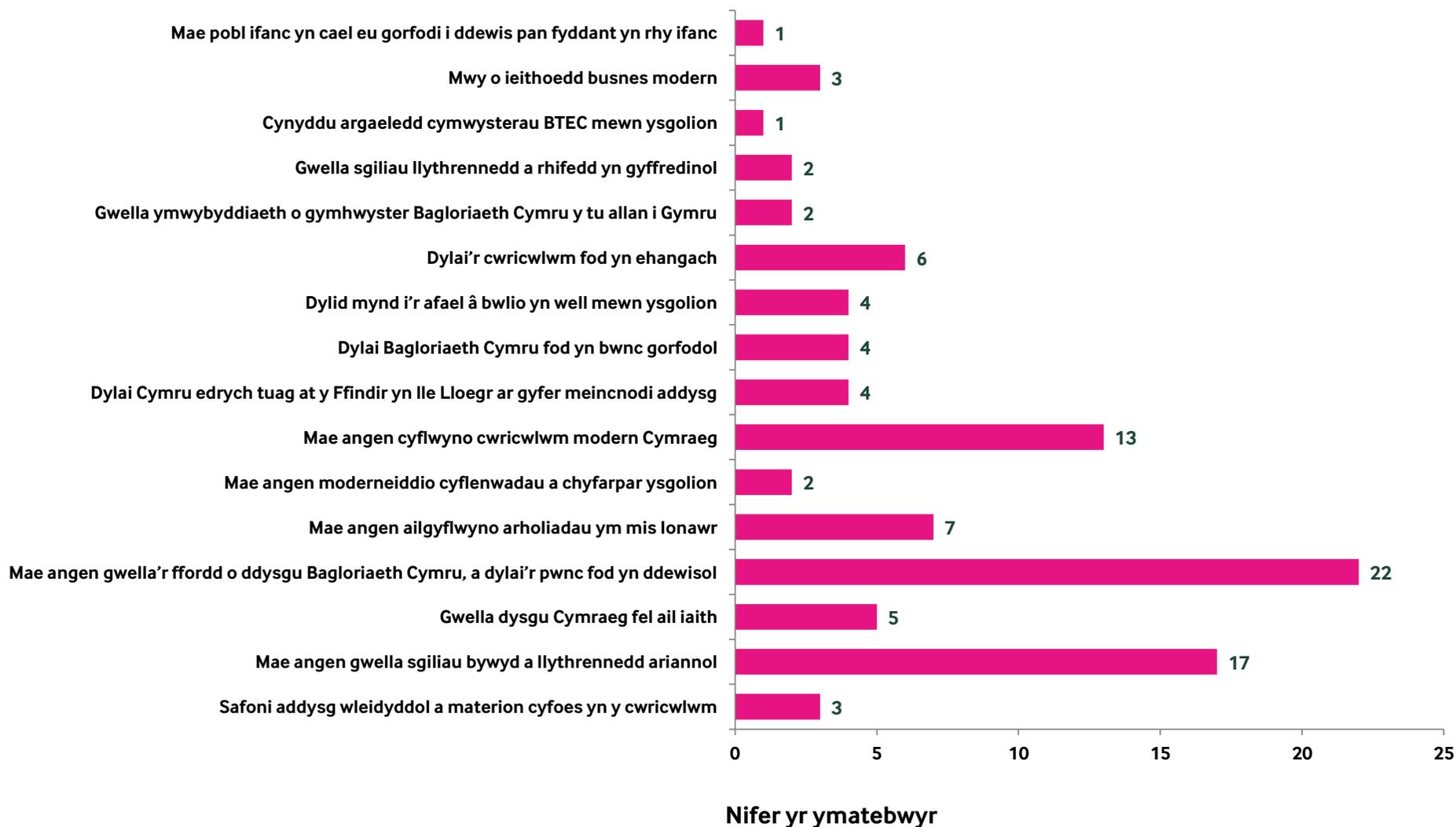
Sylwadau

- Dywedodd 214 o'r bobl ifanc y byddent yn hoffi astudio neu weithio y tu allan i Gymru, boed yn y DU neu dramor;
- Roedd 17 o'r ymatebwyr yn teimlo bod y penderfyniad hwn yn dibynnu ar eu graddau terfynol;
- Dywedodd 81 o'r bobl ifanc y byddent yn hoffi aros yng Nghymru i weithio a / neu astudio;
- Roedd 284 o'r bobl ifanc yn teimlo y byddai'n rhaid iddynt weithio a / neu astudio y tu allan i Gymru am fod rhagor o gyfleoedd gwaith a sefydliadau academaidd gwell;
- Dywedodd 22 o'r ymatebwyr a oedd yn siarad Cymraeg eu bod am aros yng Nghymru, ond yn teimlo bod yn rhaid iddynt adael oherwydd y cyfleoedd gwaith sydd ar gael iddynt;
- Dywedodd 6 o'r bobl ifanc mai dim ond y tu allan i Gymru yr oedd y cyrsiau yr oeddent am eu hastudio yn y brifysgol / coleg ar gael.

Cwestiwn 10 - A oes sylwadau eraill gennych am y cwricwlwm ac am gymwysterau yng Nghymru?

Tudalen y pecyn 42

Cwestiwn 11- Beth yw cod post eich cartref?

Cyfanswm nifer yr ymatebion: 754

CF: **40% (299)** (Canol De Cymru)

CH: **1.48% (11)** (Gogledd Cymru)

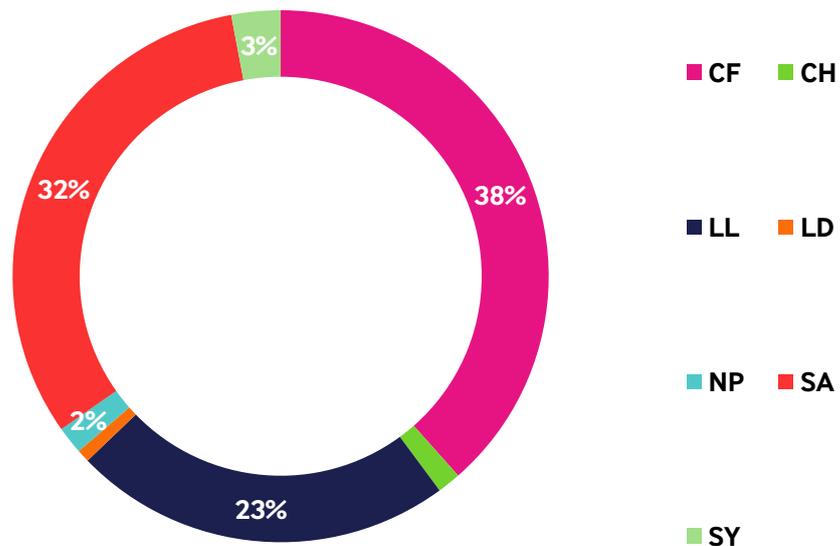
LL: **23.6% (178)** (Gogledd Cymru / Canolbarth a Gorllewin Cymru)

LD: **0.79% (6)** (Canolbarth a Gorllewin Cymru)

NP: **1.72% (13)** (Dwyrain De Cymru)

SA: **33% (247)** (Dwyrain De Cymru)

SY: **3.05 (23)** (Canolbarth a Gorllewin Cymru)

Cyfathrebu'r Cynulliad

Assembly Communication
Tudalen 43 o 43

YMCHWILIAD Y PWYLLGOR MENTER A BUSNES HELPU POBL IFANC I GAEL GWAITH TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG

CEFNDIR

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i ddatblygu'r holl bobl ifanc 16-24 oed yng Nghymru a'u denu i gyfranogi. Cafodd ein disgwyliadau o ran cyflenwi Gwasanaethau Cymorth Ieuenctid sy'n help i ddenu pobl ifanc i gyfranogi a hyrwyddo'u cynnydd eu nodi gyntaf yn *Ymestyn Hawliau: Cynorthwyo Pobl Ifanc yng Nghymru (2000)* ac yna mewn cyfarwyddiadau a chanllawiau pellach yn 2002. Cafodd ymrwymiad parhaus i ostwng y nifer o bobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET) ei nodi yn y Cynllun Gweithredu ar gyfer Trechu Tlodi. Cyhoeddwyd y cynllun hwn ym mis Gorffennaf 2013, ac mae'n gosod targedau i:

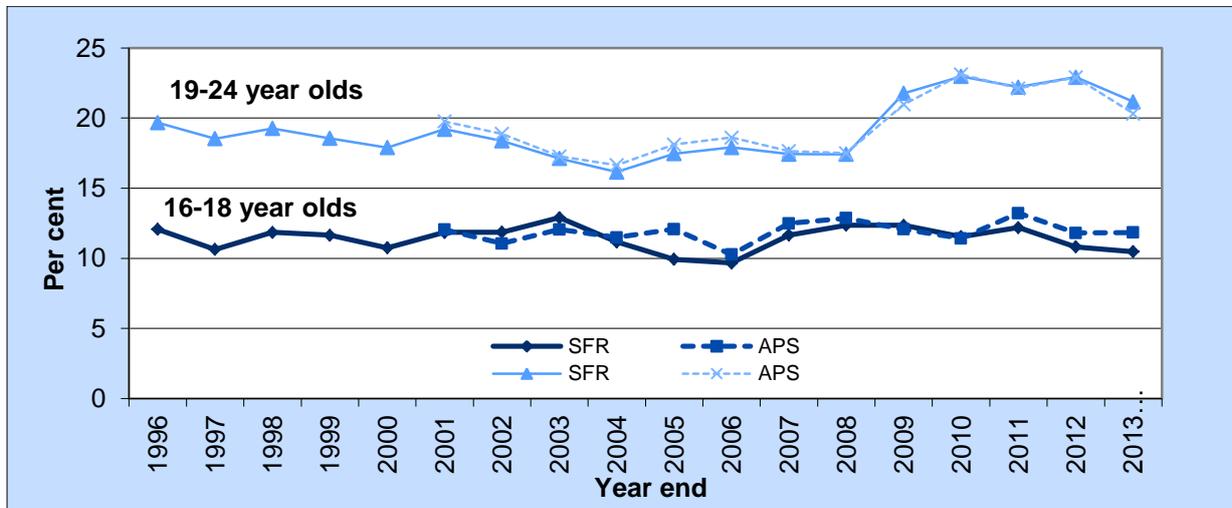
- ostwng y nifer o bobl ifanc NEET 16-18 oed 9% erbyn 2017
- lleihau'r gyfran o bobl ifanc 19-24 oed NEET yng Nghymru o'i chymharu â'r Deyrnas Unedig gyfan erbyn 2017.

Y DATA

Caiff y nifer a'r gyfran o bobl ifanc sy'n NEET yng Nghymru eu cyhoeddi'n flynyddol yn y Datganiad Ystadegol Cyntaf, *Cyfranogiad pobl ifanc mewn addysg a'r farchnad lafur*. Mae'r datganiad yn darparu gwybodaeth am weithgareddau dysgu pobl ifanc 16-24 oed yng Nghymru a'u statws yn y farchnad lafur ac mae wedi'i seilio ar ddata poblogaeth, y nifer o ddisgyblion ysgol, gwybodaeth am gofrestriadau mewn Sefydliadau Addysg Bellach yng Nghymru, yn cynnwys dysgu seiliedig ar waith a chofrestriadau mewn Sefydliadau Addysg Uwch, ynghyd â data am weithgarwch economaidd o'r Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth.

Mae'r siart isod yn dangos bod y gyfran o bobl ifanc 16-18 oed sy'n NEET wedi aros ar oddeutu 10 i 13 y cant er 1996, gan ostwng i 10 y cant ddiwedd 2013. Cyn i'r dirwasgiad gychwyn yn 2008 roedd y gyfran o bobl ifanc 19-24 oed a oedd yn NEET yn sefydlog at ei gilydd. Fodd bynnag, ar ôl i ddirwasgiad 2008 gychwyn gwelwyd cynnydd mawr yn y gyfran o bobl ifanc 19-24 oed a oedd yn NEET – cynyddodd o 17 y cant i lefelau o oddeutu 22 i 23 y cant o 2009 ymlaen, gan ostwng i 21 y cant yn y cyfnod diweddaraf. Gellid dehongli felly fod dirwasgiad 2008 wedi cyfrannu at y lefelau uwch o bobl ifanc NEET ymysg y grŵp oedran 19-24 yn y blynyddoedd diwethaf. Mae'r siart yn dangos amcangyfrifon o'r Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth ynghyd â data'r Datganiad Ystadegol Cyntaf.

Pobl ifanc NEET yng Nghymru: Cymhariaeth o'r amcangyfrifon yn y Datganiad Ystadegol Cyntaf gan ddefnyddio'r Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth¹ (blwyddyn galendr)

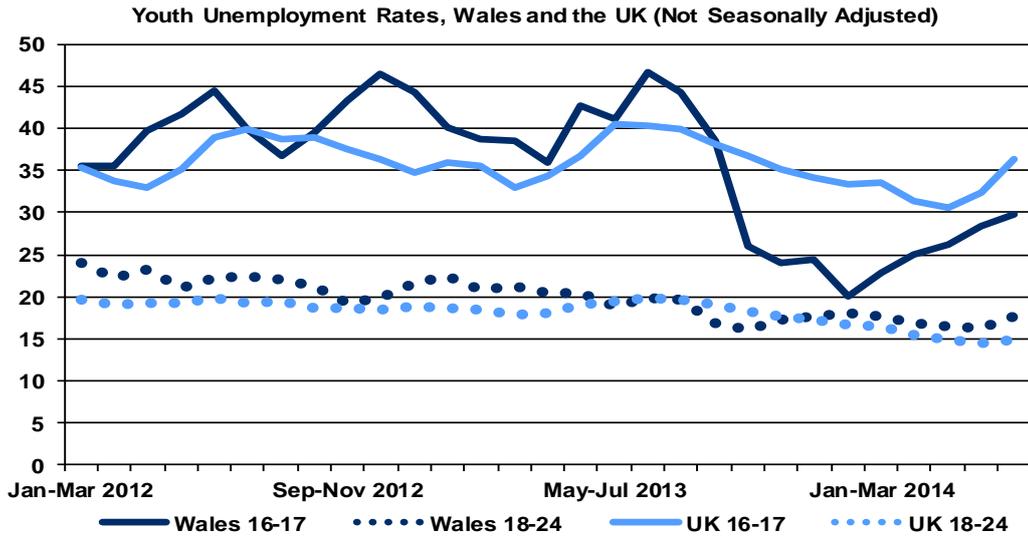

(p) SFR (Datganiad Ystadegol Cyntaf): data dros dro am ddiwedd blwyddyn 2013
¹Ar gyfer blynyddoedd 2001-2003, Arolwg Llafurlu Lleol Cymru yw'r ffynhonnell¹

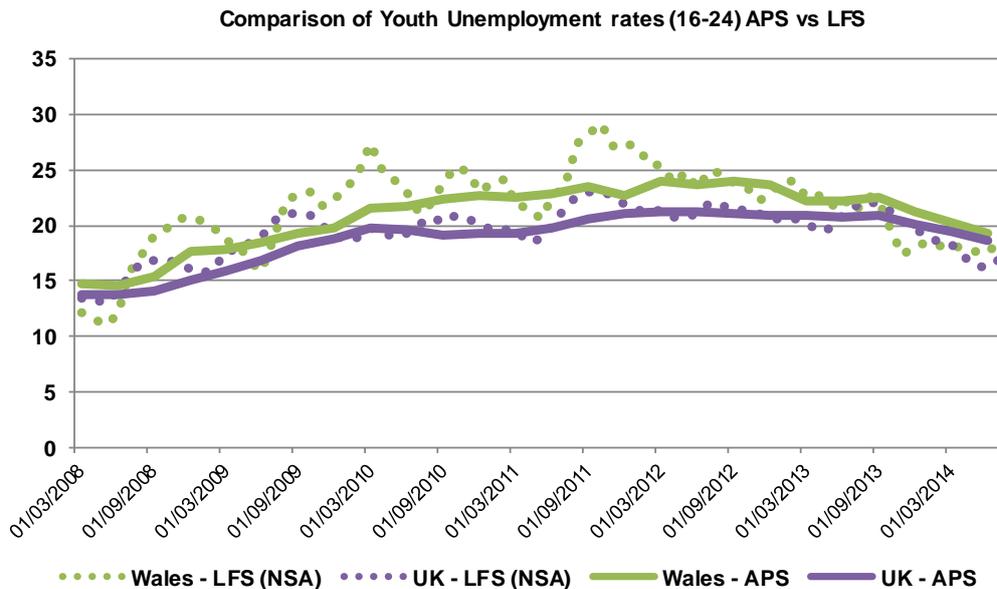
O ran diweithdra ymysg pobl ifanc, mae dwy ffynhonnell ddata, sef yr Arolwg o'r Llafurlu (LFS) Misol a'r Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth (APS) chwarterol, sy'n cael ei ffafrio ac sydd yn gadarnach ond ei fod fymryn yn llai cyfredol. Mae a wnelo'r wybodaeth isod â data hyd at (ac yn cynnwys) Mehefin 2014 o ran yr APS a data hyd at (ac yn cynnwys) Gorffennaf 2014 o ran yr LFS.

Mae'r ystadegau LFS yn dangos bod gan Gymru, hyd at fis Gorffennaf ac o ran y grŵp oedran 16-17, gyfradd diweithdra o 29.7 y cant gyda gostyngiad o 11.4 pwynt canran dros y flwyddyn o'i chymharu â chyfradd y DU o 36.3 y cant (gostyngiad o 4.3 pwynt canran dros y flwyddyn). O ran y grŵp oedran 18-24 Cymru oedd â'r gyfradd diweithdra drydedd uchaf o blith gwledydd y DU a rhanbarthau Lloegr ar 17.6 y cant (gostyngiad o 1.2 pwynt canran dros y flwyddyn). 14.9 y cant oedd cyfradd diweithdra grŵp oedran 18-24 y DU ar gyfartaledd (gostyngiad o 4.5 pwynt canran dros y flwyddyn).

¹ [Bwletin Ystadegol Pobl Ifanc heb fod mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant \(NEET\) \(Blwyddyn hyd at 31 Rhagfyr 2013\)](#)

Mae canlyniadau'r APS hyd at fis Mehefin 2014 yn dangos bod diweithdra ieuencid i'r grŵp oedran 16-24 drwyddo draw yn disgyn yn gyflymach yng Nghymru nag yn y DU. Mae'r APS a'r LFS hefyd yn dangos bod y gyfradd yn uwch na chyfradd y DU.

LLEIHAU'R NIFER O BOBL IFANC NAD YDYNT MEWN ADDYSG, CYFLOGAETH NA HYFFORDDIANT

Y Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuencid

O ystyried y sialensiau economaidd sy'n ein hwynebu fel gwlad, rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod y cyfleoedd gorau posibl yn bodoli i ymgysylltu â phobl ifanc a'u datblygu yng Nghymru. Er bod y data'n dangos gwelliannau dros y blynyddoedd diwethaf, roedd angen edrych o'r newydd ar y ffordd yr ydym yn gweithredu er sicrhau gwelliannau pellach. Mae Cynllun Gweithredu'r Fframwaith Ymgysylltu a

Datblygu Ieuencid², a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2013, yn ceisio dod â phob elfen effeithiol i ostwng lefelau NEET ynghyd mewn un man.

Mae'r Fframwaith wedi'i adeiladu o amgylch anghenion pobl ifanc. Ynndo, mae gwell argaeledd gwybodaeth yn galluogi'r person ifanc i weithredu fel defnyddiwr mwy pwerus yn y system ac mae atebolrwydd gwahanol asiantaethau i gyflawni gwell canlyniadau i bobl ifanc yn cael ei gryfhau.

Mae ein ffordd o weithredu wedi'i seilio ar chwe bloc adeiladu allweddol:

- Nodi'r bobl ifanc sydd fwyaf tebygol o ymddieithrio.
- Gwell broceriaeth a chydgyssylltu o ran cymorth.
- Prosesau tracio a phontio cryfach drwy'r system i bobl ifanc.
- Sicrhau bod y ddarpariaeth yn diwallu anghenion pobl ifanc.
- Atgyfnerthu sgiliau cyflogadwyedd a chyfleoedd i gael cyflogaeth.
- Gwell atebolrwydd i sicrhau gwell deilliannau i bobl ifanc.

Mae'r Fframwaith yn nodi rôl Llywodraeth Cymru, awdurdodau lleol a phartneriaid eraill er cynyddu ymgysylltiad a chyflogaeth ieuencid yng Nghymru. Mae'r Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuencid a'r Cynllun Gweithredu yn anstatudol, ond maent yn ategu'r canllawiau presennol (Ymestyn Hawliau 2002) drwy ddarparu enghreifftiau o sut mae rhoi camau wedi'u targedu ar waith wrth ddarparu gwasanaethau cymorth ieuencid. Yn sail i'r Fframwaith mae cynllun gweithredu dwy flynedd.

Tynnodd adroddiad diweddar gan Swyddfa Archwilio Cymru³ ar bobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant sylw at y ffaith fod Llywodraeth Cymru *"mewn sefyllfa dda i helpu i leihau nifer y bobl ifanc 16-18 oed nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant"* a dywedai bod y Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuencid, o gael ei weithredu'n llwyddiannus, yn *"debygol o helpu i leihau nifer y bobl ifanc 16-18 oed sy'n NEET"*.

Pwrpas y Fframwaith yw darparu mecanwaith systematig i awdurdodau lleol i ganfod y rhai y mae angen cymorth arnynt, i nodi'r cymorth sydd ar gael, ac i dracio cynnydd pobl ifanc wrth iddynt bontio o addysg i addysg bellach neu gyflogaeth. Mae'r Fframwaith yn darparu'r strwythur i helpu awdurdodau lleol i sefydlu a yw'r ddarpariaeth leol a chenedlaethol yn sicrhau deilliannau effeithiol a gwerth am arian drwy fesur y gostyngiad yn nifer y bobl ifanc NEET ar lefel leol.

Wrth galon y Fframwaith mae dau gynnig newydd. Y cyntaf yw cynnig gweithiwr arweiniol o fewn sefydliad perthnasol fel bod cymorth a chyswllt yn cael eu darparu'n ddi-dor i'r bobl ifanc sy'n fwyaf tebygol o ymddieithrio. Yr ail yw datblygu Gwarant Ieuencid ragweithiol sy'n golygu bod lle addas mewn addysg neu hyfforddiant yn cael ei gynnig i berson ifanc sy'n pontio am y tro cyntaf o addysg orfodol yn 16 oed, ac y caiff ei dderbyn a chael cychwyn ar y lleoliad. Rydym yn credu y bydd hyn yn darparu llwybr dilyniant clir i bob person ifanc, a hynny law yn llaw â gwybodaeth, cyngor a chyfarwyddyd effeithiol i'w helpu i ddewis ar sail gwybodaeth, gan gefnogi eu dilyniant ôl-16.

² [Cynllun Gweithredu'r Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuencid](#)

³ [Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru - Pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant](#)

Nid oes cost ychwanegol i weithredu'r Fframwaith. Mae wedi'i fwriadu i helpu awdurdodau lleol i roi ffocws newydd i'w gwariant presennol yn sgil mapio'r ddarpariaeth i ganfod bylchau posibl, cydnabod unrhyw angen am ddarpariaeth nad yw'n cael ei ddiwallu ac, yn dra phwysig, cael gwared ag unrhyw ddyblygu a gorgyffwrdd yn y ddarpariaeth.

Rydym o'r farn mai'r awdurdodau lleol sydd yn y sefyllfa orau i ddarparu arweinyddiaeth strategol a gweithredol i roi'r Fframwaith ar waith. Cyflwynodd pob awdurdod lleol gynllun gweithredu ym mis Mawrth 2014, yn cadarnhau eu hymrwymiad i weithredu'r cerrig milltir sydd wedi'u nodi yng nghynllun gweithredu'r Fframwaith. Mae swyddogion Llywodraeth Cymru wedi dadansoddi pob cynllun gweithredu gan ddefnyddio data dilyniant cyd-destunol, cyrchfannau ôl-16, chwarterol Gyrfa Cymru i ganfod risgiau cyflawni posibl a monitro cynnydd. Mae'r dadansoddiad hwn wedi cael ei drafod gyda'r awdurdodau lleol yn ystod cyfarfodydd adolygu chwe misol gyda swyddogion Llywodraeth Cymru i sicrhau bod yr awdurdodau lleol yn darparu'r cymorth iawn i'r bobl ifanc hyn.

Sefydlwyd Gweithgorau Rhanbarthol, a hwylusir gan Lywodraeth Cymru, sy'n cynnwys awdurdodau lleol a chynrychiolwyr o Gyrfa Cymru, Addysg Bellach, Dysgu Seiliedig ar Waith, Ffederasiwn Hyfforddiant Cenedlaethol Cymru, Consortia Addysg Rhanbarthol, ysgolion a'r Trydydd Sector. Mae'r gweithdai wedi'u sefydlu o gwmpas gwahanol feysydd y Fframwaith er mwyn rhannu profiadau, amlygu arferion da a helpu Llywodraeth Cymru i ddatblygu unrhyw arweiniad posibl sy'n ofynnol.

Mae gan yr awdurdodau lleol i gyd gyswllt arweiniol yn Llywodraeth Cymru sy'n gweithio'n agos gyda nhw i'w helpu i roi'r Fframwaith ar waith, gan sicrhau eu bod yn cyrraedd y cerrig milltir yn y cynllun gweithredu. Mae gwerthusiad ffurfiol o'r Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu leuenctid yn mynd rhagddo ar hyn o bryd. Mae'r rhaglen werthuso wedi'i rhannu'n ddau gam; a bydd yn parhau tan 2018. Bydd y cam cyntaf yn darparu tystiolaeth i ddangos pa mor effeithiol yw'r fframwaith yn hwyluso'r ffordd i awdurdodau lleol a'u partneriaid i ymgysylltu â phobl ifanc. Gwerthusiad effaith o'r Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu leuenctid fydd yr ail gam.

Gwella'r Cyswllt rhwng Addysg a Chyflogwyr

Fel rhan o elfen cyflogadwyedd y Fframwaith, rydym wedi ymrwmo i gryfhau cyswllt cyflogwyr ag ysgolion. Nod prosiect Gwella Cyswllt Cyflogwyr fydd sefydlu ffyrdd mwy strategol, cydlynol a chynaliadwy o gynnal cysylltiadau rhwng addysg a chyflogwyr. Bydd hynny'n help i baratoi pobl ifanc yn fwy effeithiol ar gyfer camu i fyd gwaith. Rydym am gyflwyno 'model partneriaeth' mwy cyson a defnyddio'r model newydd i greu disgwyliadau newydd, ar lefel uwch, o ran cysylltiadau rhwng ysgolion a chyflogwyr ar draws ysgolion uwchradd yng Nghymru.

Mae Llywodraeth Cymru'n arwain hefyd ar y gwaith o ddatblygu prosiect ESF a gaiff ei roi ar waith gan Gyrfa Cymru; prosiect a elwir yn 'Symbylu'ch potensial' (*'Activate your potential'*). Nod symbylu'ch potensial yw darparu mwy o weithgareddau a chyfleoedd yn gysylltiedig â chyflogwyr, a darparu gwybodaeth am yrfaeod law yn llaw â hynny; a darparu cyngor ac arweiniad i bobl ifanc 11-19 oed. Fel arfer bydd gan y bobl ifanc hyn batrymau presenoldeb, lefelau cyrhaeddiad, ymddygiad cyffredinol a sgiliau cyflogadwyedd ehangach sy'n golygu bod perygl iddynt ymddieithrio o addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant.

Cyngor a Chyfarwyddyd Gyrfaoedd

Mae Gyrfa Cymru'n darparu gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chyfarwyddyd Gyrfaoedd diduedd, dwyieithog, i bobl o bob oedran. Mae dyletswydd statudol ar Weinidogion Cymru i ddarparu gwasanaethau Gwybodaeth, Cyngor a Chyfarwyddyd Gyrfaoedd i bobl ifanc mewn ysgolion a cholegau, cyfrifoldeb y maen nhw'n ei gyflawni drwy'r gwasanaethau a gyflenwyr gan Gyrfa Cymru.

Yn ystod y cyfnod rhwng mis Ebrill 2013 a mis Mawrth 2014, rhoddodd Gyrfa Cymru gefnogaeth i 3,794 o bobl ifanc i gamu i gyflogaeth, prentisiaethau neu gyfleoedd drwy Twf Swyddi Cymru:

- roedd 826 o'r rhain yn bobl ifanc 16 i 18 oed
- roedd 2,968 yn bobl ifanc 19 i 24 oed

Mae Gyrfa Cymru'n darparu gwasanaethau wedi'u targedu i gynorthwyo pobl ifanc nad ydynt mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant. Mae Gyrfa Cymru'n hynod effeithiol yn helpu pobl ifanc i wneud yn dda yn eu bywydau. Yn 2013-14 aeth 5,199 (neu 81%) o'r bobl ifanc ddi-waith 16-18 oed a oedd yn gweithio gyda Gyrfa Cymru ymlaen i addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth a chyfeiriwyd 489 (8%) at asiantaethau eraill er mwyn rhoi sylw i rwystrau personol a nodwyd a oedd yn eu llyffetheirio.

Mae'r gweithredu hwn yn ategu'r agenda ehangach i Leihau Tlodi yng Nghymru. Mae rhanddeiliaid yn gwerthfawrogi cyfraniad Gyrfa Cymru yn hyn o beth - *"The opportunity to work together (with Careers Wales) and access impartial careers advice has been hugely beneficial in our task of helping people into employment, particularly in respect of many of our customers who have never worked and who lack clear and realistic career aspirations"*. (Huw Thomas, Rheolwr Partneriaeth Grŵp, Cymru, yr Adran Gwaith a Phensiynau – Mehefin 2014)

Mae Gyrfa Cymru'n gweithio i gysylltu'n effeithiol â gwybodaeth ranbarthol am y farchnad lafur a chynlluniau datblygu economaidd. *"Careers Wales provides a clear consistency in terms of approach with schools; employer engagement; co-delivery with education partners on STEM and other regional priorities."* (Iwan Thomas, Cyd-drefnydd Rhanbarthol Sgiliau a Chyflogaeth, Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru – Gorffennaf 2014).

Rhaglen Hyfforddeiaethau

Rhaglen hyfforddiant, â statws anghyflogedig, yw'r Rhaglen Hyfforddeiaethau i bobl ifanc 16-18 oed nad ydynt mewn addysg na chyflogaeth ôl-16 fel arall. Mae'r Rhaglen yn cefnogi pobl ifanc i ennill cyflogaeth gyson drwy eu helpu i fagu hyder a magu cymhelliant. Mae'r Rhaglen yn ceisio gwella lefelau sgiliau drwy ddarparu cymwysterau lefel mynediad hyd at Lefel 1 NVQ yn y maes galwedigaethol o'u dewis nhw. Yn ei blwyddyn weithredol gyntaf, roedd 63 y cant o'r rhai a oedd yn ymadael yn gwneud hynny ar drywydd dilyniant positif (h.y. i gyflogaeth (yn cynnwys hunangyflogaeth neu waith gwirfoddol) neu ddysgu ar lefel uwch). Ym mlwyddyn 2 (2012/13) mae'r ystadegau dilyniant yn dangos bod 67 y cant o'r ymadawyr wedi gwneud hynny ar drywydd dilyniant positif (h.y. i gyflogaeth (yn cynnwys hunangyflogaeth neu waith gwirfoddol) neu ddysgu ar lefel uwch).

Bydd gwerthusiad dwy flynedd o Ddysgu Seiliedig ar Waith yn rhedeg tan 2015. Bydd y gwerthusiad yn edrych yn benodol ar y Rhaglen Hyfforddeiaethau i geisio sefydlu a yw'n gweithredu fel y bwriadwyd iddi ai peidio, a bydd yn ystyried gwersi allweddol er datblygu'r rhaglen i'r dyfodol.

Rhaglen Recriwtiaid Newydd

Mae'r Rhaglen Recriwtiaid Newydd yn rhaglen i Gymru gyfan. Mae'n darparu cymorth ariannol i gyflogwyr cymwys sy'n gallu cynnig rhaglen brentisiaeth safonol i recriwtio a hyfforddi prentisiaid ifanc ychwanegol (16-24 oed). Mae'r Rhaglen Recriwtiaid Newydd yn cynnig cymorthdal o £50 yr wythnos i gyflogwyr am hyd at 52 wythnos yn gyfraniad at gyflog prentis. Mae'r rhaglen wedi bod yn hynod lwyddiannus yn helpu i ddarparu Prentisiaethau ac rydym wedi rhagori ar ein haddewid yn ein Rhaglen Lywodraethu i gefnogi 4,000 o brentisiaid yn ystod 2013-15.

Prentisiaethau

Mae Llywodraeth Cymru yn llwyr gefnogi Prentisiaethau yng Nghymru ac mae hon yn dal yn un o'i phrif raglenni. Mae prentisiaethau yn ffordd o ennill cyflog a gweithio ochr yn ochr â staff profiadol i fagu sgiliau penodol-i-swydd. Mae Llywodraeth Cymru'n talu am elfen hyfforddi Prentisiaethau, a'r cyflogwyr yn gyfrifol am y costau cyflogi, pethau fel y cyflog. Gall unrhyw gwmni yng Nghymru, waeth beth yw ei faint neu'i sector, weithio gyda'r rhaglen Brentisiaethau. Un o amcanion allweddol y rhaglen yw cefnogi busnesau sy'n dymuno cyflogi prentis; drwy hynny mae'n darparu buddsoddiad i helpu busnesau i ddatblygu gweithlu medrus a chyfrannu at dwf economaidd. Yng Nghymru, mae'r rhaglen, sy'n agored i bob oedran, wedi targedu cymorth at bobl ifanc 16 – 24 oed er mwyn sicrhau ein bod yn cael y cydbwysedd iawn rhwng diwallu anghenion pobl ifanc sy'n cychwyn yn y farchnad lafur a darparu opsiynau i oedolion.

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae cyfradd lwyddo'r Rhaglen Brentisiaethau wedi codi'n sylweddol gan gyrraedd mwy nag 80%. Yn gefn i'r rhaglen mae Gwasanaeth Paru Prentisiaeth, cyfrwng ar-lein rhad ac am ddim i gyflogwyr a darpar brentisiaid fanteisio arno i hysbysebu swyddi Prentisiaeth gwag a gwneud cais amdanynt.

Twf Swyddi Cymru

Mae Llywodraeth Cymru'n cydnabod bod lleihau nifer y bobl ifanc 19-24 oed nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant yn fwy heriol. Mae'r ystadegau'n dangos bod nifer o faterion yn effeithio ar hyn, yn arbennig ffactorau economaidd a chyflogaeth sy'n dod o dan gylch gwaith Llywodraeth y DU.

Cafodd rhaglen Twf Swyddi Cymru, a lanswyd ym mis Ebrill 2012, ei datblygu fel ymateb uniongyrchol i effaith anghymesur y lefelau diweithdra yr oedd pobl ifanc ar draws Cymru yn eu hwynebu. Fe'i cyflwynwyd i greu swyddi i bobl ifanc sy'n ddi-waith ond yn barod i ymgymryd â swyddi. Cafodd Twf Swyddi Cymru ei gynllunio i fynd i'r afael â mater allweddol sy'n wynebu pobl ifanc wrth iddynt chwilio am waith, sef sut mae cael y profiad gwaith perthnasol sy'n ofynnol gan gyflogwyr i'w galluogi nhw i ganfod gwaith parhaol. Mae Twf Swyddi Cymru nid yn unig yn creu cyfleoedd i bobl ifanc ddi-waith ond mae'r swyddi hefyd yn rhai "ychwanegol", sy'n helpu busnesau Cymru i dyfu.

Mae'r ffigurau diweithdra diweddaraf yn awgrymu bod Twf Swyddi Cymru yn cael effaith bositif ar leihau diweithdra ymysg pobl ifanc yng Nghymru, gan fod y gyfradd diweithdra yn disgyn yn gyflymach yng Nghymru nag mewn unrhyw ranbarth arall o'r DU. Mae'r rhaglen bellach wedi creu dros 16,000 o gyfleoedd gwaith ac mae dros 12,700 o bobl ifanc yn llenwi'r swyddi hyn. Mae Twf Swyddi Cymru wedi rhagori ar y targed o lenwi 12,000 o gyfleoedd gwaith dros dair blynedd, a hynny ynghynt na'r amserlen benodedig.

Polisi Sgiliau

Ar 30 Ionawr 2014, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei Datganiad Polisi ar Sgiliau a oedd yn amlinellu'r sialensiau mawr sy'n wynebu cyflogaeth a sgiliau ôl-19 yng Nghymru dros y degawd nesaf. I fynd i'r afael â'r sialensiau hyn, cynhyrchwyd Cynllun Gweithredu ar gyfer Sgiliau ym mis Gorffennaf.

Mae'r cynllun yn nodi'r camau gweithredu sy'n ofynnol ym maes polisi er mwyn datblygu system sgiliau gynaliadwy i'r dyfodol. Ei nod yw helpu Cymru i ddatblygu'n wlad â sgiliau medrus a chreu'r amodau a fydd yn caniatáu i fusnesau yng Nghymru dyfu a ffynnu. I gyflawni'r nod hwn mae Llywodraeth Cymru'n cydnabod bod rhaid wrth weithredu cyfrifol gan lywodraeth, cyflogwyr, darparwyr ac unigolion, yn enwedig o safbwynt buddsoddi mewn sgiliau.

Mae'r cynllun yn canolbwyntio ar ddarparu cyflogaeth a sgiliau integredig a hygyrch ar draws Cymru. Er enghraifft, bydd y Porth Sgiliau newydd yn hwyluso mynediad at gymorth ynglŷn â chyflogaeth a sgiliau i gyflogwyr ac unigolion. Mae'r cynllun hefyd yn nodi sut byddwn yn cryfhau'r drefn i gyflenwi sgiliau'n rhanbarthol, gan adeiladu ar y strwythurau rhanbarthol sy'n bodoli ar draws Cymru.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i barhau i weithio gyda chyflogwyr, undebau llafur a phartneriaid cyflawni i roi'r cynllun hwn ar waith a gwireddu system sgiliau gynaliadwy a chystadleuol i Gymru.

National Assembly for Wales

Enterprise and Business Committee

November 2014

Inquiry into Assisting Young People into Work

Evidence from: Welsh Government

The Committee has requested an update on recent changes to pre and post 16 education provision to understand more fully how these changes will better prepare young people for the world of work.

1. The National Literacy and Numeracy Framework

The National Literacy and Numeracy Framework (LNF) was introduced as a statutory curriculum requirement in September 2013 and aims to bring precision into the teaching and learning in key literacy and numeracy skills across the curriculum. It currently covers Reception to Year 9.

From September 2015, the LNF will be extended to cover 3-4 years and 14-16 year olds (on a non-statutory basis). It is fully inclusive and designed for all learners of all abilities. It was designed and developed in collaboration with practitioners and LA representatives, and was subject to full consultation. This included stakeholder sessions, between April and October 2012. It was made available in January 2013 and was broadly welcomed and continues to be supported by the sector.

Since September 2014 there has also been a requirement for schools to assess using the LNF. The Framework gives teachers the tool to track all pupils' progress with precision.

In supporting the implementation of the LNF, we have developed an interactive version of the LNF online, complete with exemplifications for each expectation statement. There is also a range of training, guidance and exemplification materials for teachers and schools – also designed and developed in collaboration with practitioners (some from school practitioner panel schools).

The National Support Programme (NSP) has been put in place to provide hands on support to all schools in Wales, including special schools to help understand the requirements of the LNF and to implement the LNF.

The NSP works with 1600 schools across Wales - primary, secondary, special and Pupil Referral Units (PRUs) and has produced 330 resources and materials to support schools to implement the LNF. Some 92 schools have received direct funding to develop best practice material to share with the wider school system in Wales. Although early days, early indications are schools are working very hard to embed the LNF into their teaching and learning.

Implementing the LNF is the responsibility of the whole school. All teachers should be teachers of literacy and numeracy. They should actively embrace opportunities to embed these crucial skills in teaching across the curriculum.

2. New/revised qualifications including changes to GCSEs and the Welsh Baccalaureate

The Review of Qualifications took a comprehensive look at qualifications for 14-19 year olds in Wales and made 42 recommendations for improving the qualifications system in Wales. The Review was prompted by concerns that the qualifications system in Wales was overly complicated and that improvements were needed to ensure that the qualifications on offer are relevant in terms of the progression opportunities they offer young people and valuable in terms of the broader educational benefits they extend to learners.

GCSEs: GCSEs remain as the main Level 1 and Level 2 general qualifications at 14 to 19 in Wales. New GCSEs in English Language and Welsh Language were accredited in October for first teaching from September 2015 and will provide a greater focus on literacy and the functional skills that learners need in their everyday lives, preparing them for the world of work or further study. Two new maths GCSEs were also accredited in October for first teaching from September 2015; one will focus on the maths needed for everyday life and the world of work and the other will focus on the mathematics needed for progression to scientific, technical or further mathematical study. Having two maths GCSEs reflects the importance of the subject for progression and employment; it is expected that most young people in Wales will take both new mathematics GCSEs.

These new GCSEs reflect and support the improvements that will result from the National Literacy and Numeracy Framework. Learners who have not achieved at least a grade C in GCSE English or Welsh Language and Mathematics-Numeracy by 16 will be expected to continue to work towards these GCSEs or other appropriate qualifications.

AS/A Levels: The Review found strong support for both the A level brand and product and concluded that A levels are fit for purpose and require little change. Several AS and A level qualifications are being revised for 2015 and we are developing these in step with changes in England.

A levels in Wales and England will be the same in size, scope and level of demand, and will share the same content as far as possible. AS qualifications will remain as a coupled part of A level qualifications in Wales; stakeholders, including universities, have been clear that they value and support this approach.

Welsh Baccalaureate: A new Welsh Baccalaureate was accredited in October for first teaching from September 2015. In line with the Review's recommendations the Welsh Baccalaureate has been revised and made more rigorous and will focus on developing the skills valued worldwide by employers and higher education. These skills include: literacy, numeracy, digital literacy, planning, organisation, innovation, creativity, critical thinking, problem solving and personal effectiveness. These skills

are developed and assessed through three Challenges and a substantial individual project, based on independent research.

Vocational qualifications: All vocational qualifications in Wales are being classified as either IVETs or CVETs (initial or continuing vocational education and training), according to European conventions. Since September, only IVETs have been available to learners up to the age of 16, so younger learners have access to qualifications appropriate for their age, providing a broad introduction to a sector and allowing for progression. Those over 16 can take IVETs or CVETs, which focus more on competence in specific roles. To support the on-going development and improvement of the vocational qualifications systems in Wales, the Welsh Government is introducing a number of sector specific stakeholder panels (involving employers, employer representative bodies and teaching and training institutions) to take a strategic view of vocational qualifications within each sector.

3. Greater accountability through schools categorisation

We know that using performance data to drive school improvement has made positive strides for many schools and learners. Since secondary school Banding was introduced we have seen schools in Band 4 and 5 make real progress year-on-year. Band 5 schools in 2012 have seen the overall percentage of pupils achieving the Level 2 threshold including English/Welsh First Language and Mathematics increase from 35.0 per cent in 2012 to 45.0 per cent in 2013. Similarly Band 4 schools in 2012 have gone from 45.8 per cent to 49.5 per cent in 2013.

To build on the improvements achieved by Banding and to include primary schools, we have announced a new National School Categorisation System which will cover both primary and secondary schools. The new system will assess schools on the following intelligence:

- a range of performance measures provided by the Welsh Government
- robust self-evaluation from schools on their ability to improve in relation to leadership, learning and teaching
- corroboration of the school's self-evaluation by education consortia Challenge Advisers.

The outcome of the performance data and self-evaluation will generate a Categorisation for each school, which will trigger a bespoke programme of support, challenge and intervention. The Categorisation will be determined by consortia, discussed with the school and moderated by a quality assurance and standardisation group to ensure consistency within and across consortia.

The primary purpose of the National School Categorisation System remains just as it was with Banding. It is to identify schools that are most in need of support, to ensure that, in partnership with local authorities and consortia, we direct our support and resources most effectively to secure the improvements necessary in our school system.

This is not about labelling, naming or shaming, or creating crude league tables. It is about putting schools into a position that enables them to identify what are the

factors that contribute to their progress and achievement, or what are the areas to focus on to achieve further development.

4. Local curricula and closer arrangements between schools and colleges

Collaborative working between colleges and local authorities forms a fundamental part of discussions linked to the post-16 planning cycle. These partnerships provide opportunities for learners to access course provision which would sometimes be unavailable at their home school.

Young people have been given opportunities to follow high quality vocational courses at colleges, such as Engineering and Manufacturing, which are being offered at FE colleges, through collaboration with schools.

Collaboration has enabled learning providers to deliver courses in priority subjects, such as Modern Foreign Languages, where low uptake would normally make such courses unsustainable.

For example, the 14-19 Network in Wrexham has offered a two year GCSE Spanish Twilight collaborative course at Coleg Cambria in response to falling number of learners taking a Modern Foreign Language at KS4 and post 16. This course was offered to all learners in Wrexham as part of the local curriculum offer and was oversubscribed.

In September 2013, the independent 14-19 Learning Pathways Task and Finish Group recommended that local curriculum points, which were introduced to safeguard level 1 course provision in order to meet the needs of a range of learners, were no longer needed as learning providers are now routinely delivering such courses, due to increased collaborative working arrangements.

In 2014-15 the Welsh Government allocated £10.0m of 14-19 Learning Pathways grant to education consortia to take forward the 14-19 Learning Pathways policy and develop local curricula which includes the delivery of collaborative course provision including the cost of transport.

Following a recommendation from the 14-19 Learning Pathways Task and Finish Group the Local Curriculum Offer at Key Stage 4 from 2014 has now been reduced from 30 to 25 choices. The number of vocational choices has been reduced from 5 to 3.

The post 16 Local Curriculum Offer remains at 30 choices including a minimum of 5 vocational courses.

All schools and FE colleges in Wales are either meeting or exceeding the revised local curricula offer requirements of the 14-19 Learning Pathways policy. This is evidence that learners are continuing to be offered a wide curriculum offer which the 14-19 Learning Pathways Task and Finish Group concluded had benefitted learners.

5. Mergers between colleges and universities

The Webb Review 2007 (the Transformation Policy) signalled an intention to improve learning opportunities for all communities in Wales. Evidence suggested that the existing arrangements for post-16 learning delivery were unlikely to support the learning transformation that Wales required to allow seamless progression into employment and HE.

In 2011 the Programme for Government manifesto committed to improve Further and Higher Education (FE/ HE) outcomes in Wales by “*working to encourage mergers of colleges to provide increased learning opportunities and enable closer collaboration between FE and HE providers*” and to “*create a smaller number of stronger universities*”.

The Welsh Government set out to secure a workforce sufficiently skilled to access emerging high level employment opportunities. The aim was to reduce unnecessary duplication of provision through increased collaboration, and to widen the options available to learners by ensuring that resources could be better focussed on learner outcomes, progression, quality and access, and less on supporting duplication, back office functions and administration. In some instances relocation of provision was necessary to answer issues of inappropriate location or poor alignment between staff expertise and student demand.

To meet the challenge and maximise the benefit to learners, policy direction in Wales has been to transform post-compulsory learning through a managed process of HE rationalisation, college mergers and 6th form integration, while at the same time retaining local accountability.

The number of college mergers completed to date means that the policy initiative has delivered a reduction in the number of FEIs, down from 20 in 2009 to 12 by 2014¹, a year ahead of target. By today HE provision in Wales is delivered via 9 higher education institutions, a reduction of 4 as a result of HE mergers which have taken place since 2009. HE provision can also be accessed at a number of further education colleges.

In addition there have been 3 FE/ HE mergers; Merthyr College forms part of the University of South Wales, while both Coleg Sir Gâr and Coleg Ceredigion have become subsidiary bodies of the University of Wales Trinity St David. The concept of ‘dual sector’ bodies is recognised as a model that has the potential to be applied elsewhere in Wales to encourage progression.

As a result of the moves to establish stronger FE/HE links, some merged institutions now serve as regional hubs for learning, developing specialist provision in ‘Centres

---

¹ The data includes Merthyr Tydfil College, (which in May 2006 merged with the University of Glamorgan) but excludes the 3 designated institutions: WEA Cymru, YMCA, and St David's Sixth Form College. This is in line with the analysis in the Report of the Independent Task and Finish Group on the Structure of Education Services in Wales (2011). From 2013/14, the data also includes Coleg Ceredigion and Coleg Sir Gâr, following their merger with University of Wales Trinity St David. The data for this indicator are sourced from departmental management information and have not been published as official statistics.

of Excellence', and by developing close collaborative partnerships with the involvement of FE, HE, WBL providers and employers, are progressing parity of esteem between vocational and academic learning.

Merged institutions have tended to report on initial short term achievements, which, in the main, have indicated financial efficiencies and savings amounting to between 5 and 10% of overall turnover. This will eventually impact on the primary aim of merger i.e. to realise and redirect benefits to quality of provision, access, learner outcomes, and progression.

Larger institutions have created commercial arms to their portfolio of operations and many earn substantial amounts of income in this way, using the income to sustain and develop the other learner and business services of their college.

Whilst the post compulsory sector has generally responded well to the Transformation Policy, some institutions have not engaged in merger arrangements, and a few appear to be proposing limited interaction with other providers. Smaller colleges tend to be constrained by their inability to secure the larger financial capital investment needed to answer fast changing vocational requirements.

6. Employability of undergraduates and postgraduates from Welsh higher education

In June 2012 the Agreement on Skills and Employability for Wales was launched, committing HEFCW and the three other partners (NUS Wales, CBI Wales and HEW) to actions to improve the job related skills of graduates in Wales. There has been a focus on work placement and work experience; employer approved courses; and embedding employability skills across all higher education curricula

HEIs in Wales have prepared Skills and Employability Action Plans, which demonstrate a wide range of activity from employability awards to new work experience schemes. HEFCW has provided one-off funding for initiatives to enhance innovation and sustainability. There are employment and employability measures in HEFCW's fee plan arrangements with institutions which will ensure that both are high on the agenda for HEFCW and HEIs in Wales.

It is clear that the changes to the student funding regime introduced from 2012/13 have also encouraged HEIs to focus on employability, as employment statistics are now published by course, and employment prospects feature large in students' decisions as to where to apply to study.

Full-time graduates: Of the 2012-13 cohort of first degree graduates, some 92.4 per cent had obtained employment, or had entered further study 6 months after graduation from full-time courses. This is above the UK average of 92.1 per cent, and above both the England and Northern Ireland figures.

Some 58 per cent of first degree graduates from Welsh universities gained employment within Wales. The comparable figures of gaining employment in the country of study are: England 98 per cent; Scotland 83 per cent and Northern Ireland

91 per cent. Salaries in Wales and Northern Ireland were lower than in England and Scotland.

In addition to the normal Welsh HEIs, the Open University has some 8000 part-time students in Wales, over 70 per cent of which are in employment whilst they study. Over 800 students are sponsored by their employing companies.

7. Latest GCSE and A level results

One of the main measures of performance in education in Wales is the Level 2 inclusive threshold. This represents 5 GCSEs or equivalent at grade A*-C in English or Welsh First Language and Mathematics.

This year's provisional exam results show progress is being made on attainment. In 2013/14, the provisional numbers of 15 year olds achieving the Level 2 inclusive hit an all-time high of 55.1 per cent. This is 2.3 percentage points higher than 2012/13 – the highest year-on-year increase since records began for this measure in 2006/07. Performance in this threshold is now 11.0 percentage points higher than that year.

In terms of A levels, 17 year olds continue to perform well in A Level and equivalent qualifications, with 97.1 per cent of those entering a volume equivalent to 2 A Levels achieving the Level 3 threshold. This is 0.6 percentage points higher than in 2012/13.

These provisional results indicate the new momentum in the school sector in Wales and reflect the positive changes in our direction of travel. There are improvements in the percentage of pupils achieving A-C in the individual subjects of English/Welsh First Language, Mathematics and Science.

The Department for Education (DfE) in England published provisional Key Stage 4 results on 23 October. In 2011 Wales was 8.9 percentage points below England for Level 2 inclusive. Wales' performance has been improving over recent years and has been closing the gap with England. In 2014 the provisional data shows that there is now only a 0.9 percentage point gap between England and Wales.

However it should be noted that England has made significant changes to its policies for school performance measures which are reflected in their data this year. Despite publishing data based on the previous year's methodology (to facilitate a more like-for-like comparison) there are limitations to this data – they have not been able to take into account any changes in behaviours and decisions made by schools based on policy announcements made by the DfE. Comparisons between Wales and England data for 2014 must therefore be treated with caution.

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon